

Stora Enson osavuosisikatsaus tammi–syyskuulta 2014

Vakaa vuosineljänneksen tulos – muutosmatka jatkuu

7–9/2014 (verrattuna 7–9/2013)*

- **Liikevaihto 2 514 (2 553) milj. euroa – laski 1,5 %.**
  - Liikevaihto lukuun ottamatta rakenteellisesti heikentyvää paperiliiketoimintaa kasvoi 3 %.
- **Operatiivinen liiketulos oli 210 (184) milj. euroa eli 14 % korkeampi kuin vuosi sitten jatkuneen keskitetyn kulunhallinnan ansiosta.**
  - Renewable Packaging -segmentin tulos pysyi vahvana jo kolmannen neljänneksen peräkkäin. Operatiivinen liiketulos kasvoi 30 %.
  - Biomaterials paransi tulostaan Montes del Platan ylösajosta huolimatta.
  - Building and Living -segmentin tulos oli samalla hyvällä tasolla kuin viime vuoden vastaavalla neljänneksellä.
  - Printing and Reading -segmentin tulos pysyi vakaana. Liiketoiminnan rahavirta liikevaihtoon suhteutettuna oli 7,5 % (5,4 %).
- **Tulos/osake ilman kertaluonteisia eriä 0,12 (0,13) euroa.**
- **Liiketoiminnan rahavirta 257 (347) milj. euroa, rahavirta investointien jälkeen 28 (164) milj. euroa.**
- **Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan 2,8 (3,1), likviditeetti pysyi vahvana 1,5 (2,1) miljardissa eurossa.**
- **Operatiivinen ROCE 9,7 % (8,3 %).**

1–9/2014 (verrattuna 1–9/2013)*

- **Liikevaihto 7 661 (7 951) milj. euroa, operatiivinen liiketulos 601 (426) milj. euroa pienempien kustannusten johdosta.**

Muutos

- **Montes del Platan sellutehdas Uruguayssa käynnistyi kesäkuun alussa. Ylösajo etenee, vaikkakin oletettua hitaammin. Stora Enson osuuden tehtaan tuotannosta vuonna 2014 odotetaan olevan 245 000–275 000 tonnia, 55 000–75 000 tonnia heinäkuussa arvioitua vähemmän.**
- **Stora Enson integroitu projekti Guangxissa etenee suunnitellusti.**
- **Varkauden tehtaan hienopaperikoneen muuntaminen tuottamaan ensikuituun pohjautuvaa aaltopahvin raaka-ainetta etenee suunnitellusti ja tuotannon odotetaan käynnistyvän vuoden 2015 lopussa.**
- **Uusi investointi Yhdysvaltoihin rakennettavaan koe- ja markkinakehitystehtaaseen, jossa biomassasta erotellaan puhdistettuja sokereita, joita voidaan muuntaa erilaisiksi biokemikaaleiksi.**

Uudelleenjärjestely

- **Stora Enso on allekirjoittanut sopimuksen, jolla se myy Corenson liiketoiminnan Powerflute Oyj:lle tehostaakseen liiketoimintaansa ja muuttuakseen asiakaslähtöiseksi uusiutuvia materiaaleja tuottavaksi yritykseksi. Kauppa odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä.**
- **Uetersenin tehtaan ostaja vetäytyi lokakuussa kaupasta, koska kilpailuviranomainen aikoi kieltää sen. Osapuolet ovat sopineet purkavansa osakeostosopimuksen. Stora Enso harkitsee parhaillaan muita vaihtoehtoja.**

Näkymät

Vuoden 2014 viimeisen neljänneksen liikevaihdon odotetaan olevan suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2014 kolmannen neljänneksen 2 514 milj. euroa. Operatiivisen liiketuloksen odotetaan jäävän jonkin verran pienemmäksi kuin vuoden 2014 kolmannen neljänneksen 210 milj. euroa Renewable Packaging ja Building and Living –divisioonien tavanomaisen kausivaihtelun takia.

Kanavaranta 1
00160 Helsinki
PL 309
00101 Helsinki
Puh. 02046 131
Faksi 02046 21471
www.storaenso.com

Stora Enso Oyj
Y-tunnus 1039050-8

* Vuoden 2013 vertailukausien tiedot on oikaistu uusien standardien (IFRS 10 Konsernitilinpäätös, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä) mukaisesti. Vertailukausien tiedot on oikaistu kaikissa taulukoissa, joihin uudet standardit vaikuttavat. Lisätietoja kohdassa Laadintaperiaatteet sivulla 16.

Avainluvut*

Milj. euroa			Muutos % 7-9/14- 4-6/14		Muutos % 7-9/14- 4-6/14		Muutos % 1-9/14- 1-9/13		2013
	7-9/14	7-9/13	7-9/13	4-6/14	4-6/14	1-9/14	1-9/13	1-9/13	
Liikevaihto	2 514	2 553	-1,5 %	2 579	-2,5 %	7 661	7 951	-3,6 %	10 563
Operatiivinen EBITDA	333	319	4,4 %	326	2,1 %	961	830	15,8 %	1 090
Operatiivinen EBITDA, %	13,2 %	12,5 %		12,6 %		12,5 %	10,4 %		10,3 %
Operatiivinen liiketulos	210	184	14,1 %	209	0,5 %	601	426	41,1 %	578
Operatiivinen liiketulos, %	8,4 %	7,2 %		8,1 %		7,8 %	5,4 %		5,5 %
Liiketulos (IFRS)	215	156	37,8 %	85	152,9 %	495	260	90,4 %	50
Tulos ennen veroja ja ilman kertaluonteisia eriä	116	126	-7,9 %	145	-20,0 %	367	239	53,6 %	350
Tulos ennen veroja	144	103	39,8 %	39	269,2 %	313	92	240,2 %	-189
Katsauskauden tulos	123	84	46,4 %	1	n/m	224	89	151,7 %	-71
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	227	168	35,1 %	173	31,2 %	501	482	3,9 %	760
Poistot ja arvonalentumiset ilman kertaluonteisia eriä	140	157	-10,8 %	134	4,5 %	413	467	-11,6 %	603
Operatiivinen ROCE, %	9,7 %	8,3 %		9,8 %		9,3 %	6,3 %		6,5 %
Tulos/osake (EPS) ilman kertaluonteisia eriä, EUR	0,12	0,13		0,13		0,34	0,25		0,40
Tulos/osake, EUR	0,15	0,11		0,00		0,28	0,11		-0,07
Oman pääoman tuotto (ROE), %	9,2 %	6,2 %		0,1 %		5,6 %	2,1 %		-1,3 %
Velkaantumisaste	0,66	0,64		0,66		0,66	0,64		0,61
Nettovelka/edellisten 12 kuukauden operatiivinen EBITDA	2,8	3,1		2,8		2,8	3,1		2,9
Oma pääoma/osake, EUR	6,65	6,82		6,46		6,65	6,82		6,61
Henkilöstö keskimäärin	29 627	28 997	2,2 %	29 704	-0,3 %	29 302	29 032	0,9 %	28 921
Työtaturmat (TRI)	14,1	13,0	8,5 %	11,0	28,2 %	13,0	14,6	-11,0 %	14,0
Poissaoloihin johtaneet tapaturmat (LTA)	6,0	5,5	9,1 %	4,3	39,5 %	5,3	6,3	-15,9 %	6,0

* Vuoden 2013 vertailukausien tiedot on oikaistu uusien standardien (IFRS 10 Konsernitilinpäätös, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä) mukaisesti. Vertailukausien tiedot on oikaistu kaikissa taulukoissa, joihin uudet standardit vaikuttavat. Lisätietoja kohdassa Laadintaperiaatteet sivulla 16.

Operatiivinen liiketulos koostuu segmenttien liikeloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liikeloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia. Käyvän arvon muutokset ja liike toimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät, synteettiset optiot netotettuina toteutuneilla ja avoimilla suojuksilla, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä.

NRI (Non-recurring items) = Kertaluonteiset erät. Nämä ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan.

Tyypillisimpiä kertaluonteisia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot, ylimääräiset omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten palautukset, toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset sekä sakot ja korvaukset. Yksittäinen kertaluonteinen erä raportoidaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

TRI (Total recordable incident) = Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

LTA (Lost-time accident) = Poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

Stora Enson toimitukset ja tuotanto

	7-9/14	7-9/13	Muutos % 7-9/14- 7-9/13	4-6/14	Muutos % 7-9/14- 4-6/14	1-9/14	1-9/13	Muutos % 1-9/14- 1-9/13	2013
Paperin ja kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	2 383	2 456	-3,0 %	2 363	0,8 %	7 141	7 460	-4,3 %	9 898
Paperi- ja kartonkituotanto, 1 000 tonnia	2 379	2 469	-3,6 %	2 352	1,1 %	7 189	7 484	-3,9 %	9 911
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	1 120	1 191	-6,0 %	1 265	-11,5 %	3 544	3 683	-3,8 %	4 930
Markkinasellun toimitukset, 1 000 tonnia	349	254	37,4 %	299	16,7 %	958	845	13,4 %	1 180
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	283	278	1,8 %	272	4,0 %	817	809	1,0 %	1 086

Liiketuloksen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	7-9/14	7-9/13	Muutos % 7-9/14- 7-9/13	4-6/14	Muutos % 7-9/14- 4-6/14	1-9/14	1-9/13	Muutos % 1-9/14- 1-9/13	2013
Operatiivinen EBITDA	333	319	4,4 %	326	2,1 %	961	830	15,8 %	1 090
Osakkuus- ja yhteisyritykset, operatiivinen*	17	22	-22,7 %	17	0,0 %	53	63	-15,9 %	91
Poistot ja arvonalentumiset ilman kertaluonteisia eriä	-140	-157	10,8 %	-134	-4,5 %	-413	-467	11,6 %	-603
Operatiivinen liike-tulos	210	184	14,1 %	209	0,5 %	601	426	41,1 %	578
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät**	-23	-5	n/m	-18	-27,8 %	-52	-19	-173,7 %	11
Kertaluonteiset erät	28	-23	221,7 %	-106	126,4 %	-54	-147	63,3 %	-539
Liiketulos (IFRS)	215	156	37,8 %	85	152,9 %	495	260	90,4 %	50

* *Konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivisesta liiketuloksesta.*

** *Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät, synteettiset optiot netotettuina toteutuneilla ja avoimilla suojauksilla, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettoraioituseristä.*

VUODEN 2014 KOLMANNEN NELJÄNNEKSEN TULOS (verrattuna vuoden 2013 kolmanteen neljännekseen)
Liikevaihdon muutoksen jakauma 7-9/2013-7-9/2014

	Liikevaihto
7-9/13, milj. EUR	2 553
Hinta ja jakauma, %	-1 %
Valuutta, %	-
Volyyymi, %	-
Muu liikevaihto*, %	-
Yhteensä ennen rakennemuutoksia, %	-1%
Rakennemuutokset**, %	-1 %
Yhteensä, %	-2 %
7-9/14, milj. EUR	2 514

* *Raakapuu, energia, keräyspaperi, sivutuotteet jne.*

** *Tehtaiden sulkemiset, suuret investoinnit, yritysmyynti ja -ostot*

Konsernin 2 514 miljoonan euron liikevaihto oli 39 miljoonaa euroa pienempi kuin viime vuonna, sillä Montes del Platan tehtaen sellunmyynti kompensoi paperituotteiden myynnissä tapahtunutta laskua vain osittain. Liikevaihto, paperiliiketoimintaa lukuun ottamatta, kasvoi 3 %. Operatiivinen liike-tulos oli 210 (184) miljoonaa euroa, liike-tulosprosentti 8,4 (7,2).

Paperilaatujen toimitusmäärien lasku heikensi operatiivista liike-tulosta 17 milj. euroa ja myyntihintojen lasku paikallisissa valuutoissa heikensi operatiivista liike-tulosta 13 milj. euroa. Pakkaustuotteiden ja biomateriaalien

toimitusmäärien kasvu paransi operatiivista liike tulosta 19 milj. euroa. Paperin ja kartongin tuotantoa rajoitettiin 8 % (8 %) ja sahatavaran tuotantoa 5 % (1 %) varastojen hallitsemiseksi.

Muuttuvat kustannukset vähenivät 17 milj. euroa lähinnä alhaisempien kuitu- ja energiakustannusten vuoksi. Kiinteät kustannukset nousivat 10 milj. euroa kunnossapitotöiden määrän myötä.

Poistot olivat 15 milj. euroa pienemmät, mikä johtui pääosin vuoden 2013 viimeiselle neljännekselle kirjatusta aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisista. Nettomääräisten valuuttakurssien positiivinen vaikutus oli 16 milj. euroa. Tulos osakkuus- ja yhteisyryksissä, lähinnä metsäosakkuusyryksissä, laski 5 milj. euroa.

Keskimääräinen henkilöstömäärä kolmannella neljänneksellä Euroopassa oli 1 640 pienempi kuin vuotta aiemmin ilman vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä tehdyn Eforan hankinnan aiheuttamaa 1 000 henkilön lisäystä. Keskimääräinen henkilöstömäärä oli Kiinassa vastaavasti 1 360 suurempi. Koko konsernin keskimääräinen henkilöstömäärä vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä oli 29 630, joka on 630 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Konserni kirjasi vuoden 2014 kolmannen neljänneksen tulokseensa noin 28 milj. euron positiivisen kertaluonteisen erän. Kertaluonteinen erä liittyi Uetersenin tehtaan luovutustappioon liittyneiden, vuoden toisella neljänneksellä tehtyjen alaskirjausten (34 milj. euroa) osittaiseen peruuttamiseen. Uetersenin tehtaan ostaja vetäytyi lokakuussa kaupasta, koska Saksan kilpailuviranomainen aikoi kieltää sen. Uetersenin tehdas pysyy tästä eteenpäin osana Stora Ensoa.

Nettorahoituskulut, 71 milj. euroa, olivat 18 milj. euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Nettokorkokulut laskivat 5 milj. euroa alhaisemman velkatason ja talletuksista saatujen, aikaisempaa suurempien korkotuottojen ansiosta. Korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksella oli 4 milj. euron positiivinen vaikutus. Nettovaluuttakurssien vaikutus kolmannella neljänneksellä oli 16 milj. euroa tappiollinen (11 milj. euroa voitollinen) rahavarojen, korollisten saamisten ja velkojen sekä niihin liittyvien suojausten osalta.

Sijoitetun pääoman muutoksen jakauma 30.9.2013–30.9.2014

	Sijoitettu pääoma
30.9.2013, milj. euroa	8 902
Investoinnit vähennettynä poistoilla	223
Arvonalentumiset ja arvonalentumisten palautukset	-571
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	183
Myyntissä olevat muut osakkeet (pääasiassa PVO)	-14
Osuudet osakkuus- ja yhteisyryksissä	118
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden nettovelka	62
Käyttöpääoma ja muut korottomat erät, netto	-100
Verovelat, netto	36
Myytäväksi luokitellun ryhmän nettovarot	-72
Muuntoerot	-13
Muut muutokset	34
30.9.2014, milj. euroa	8 788

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto oli 9,7 % (8,3 %). Ilman käynnissä olevia strategisia investointeja Biomaterials- ja Renewable Packaging -divisioonissa sijoitetun pääoman operatiivinen tuotto olisi ollut 13,0 % (10,2 %).

Tammi–syyskuun 2014 tulos (verrattuna tammi–syyskuuhun 2013)

Liikevaihto laski viime vuoteen verrattuna 290 milj. euroa 7 661 milj. euroon, pääasiassa paperilaatujen myynnin laskun ja paperikoneiden uudelleenjärjestelyn vuoksi. Liikevaihto, paperiliiketoimintaa lukuun ottamatta, kasvoi 1 %. Operatiivinen liike tulos kasvoi 175 miljoonalla eurolla 601 milj. euroon pääosin selkeästi pienempien muuttuvien ja kiinteiden kustannusten ansiosta. Paperin kysynnän laskulla oli negatiivinen vaikutus volyymeihin ja myyntihintoihin paikallisissa valuutoissa, mutta poistot olivat pienempiä, mikä johtui pääosin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä kirjatusta aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisista.

VUODEN 2014 KOLMANNEN NELJÄNNEKSEN TULOS (verrattuna vuoden 2014 toiseen neljännekseen)

Liikevaihto laski 65 milj. eurolla 2 514 milj. euroon, mikä johtui lähinnä puutuotteiden ja puunhankinnan matalammista myyntivolyymeista kolmannella vuosineljänneksellä. Liikevaihto, paperiliiketoimintaa lukuun ottamatta, laski 3 %. Operatiivinen liiketulos pysyi vakaana ja oli 210 (209) milj. euroa. Myyntihinnat paikallisissa valuutoissa laskivat hieman, pääasiassa Printing and Reading -segmentissä. Kunnossapitokustannukset nousivat, kun taas muut kiinteät kulut laskivat kausivaihtelun vuoksi. Muuttuvat kustannukset laskivat.

Pääomarakenne

Milj. euroa	30.9.2014	30.6.2014	31.12.2013	30.9.2013
Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet*	7 011	6 856	6 824	7 159
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	1 065	1 068	1 013	1 003
Käyttöpääoma, netto	1 403	1 340	1 179	1 470
Pitkäaikaiset korottomat erät, netto	-542	-543	-466	-534
Sidottu pääoma yhteensä	8 937	8 721	8 550	9 098
Verovelat, netto	-149	-141	-86	-196
Sijoitettu pääoma	8 788	8 580	8 464	8 902
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	5 241	5 093	5 213	5 381
Määräysvallattomien omistajien osuus	171	151	60	86
Korolliset nettovelat	3 459	3 336	3 191	3 435
Myytäväksi luokiteltu**	-83	-	-	-
Rahoitus yhteensä	8 788	8 580	8 464	8 902

* Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sisältävät kiinteistöt, tehtaat ja kaluston, liikearvon, biologiset hyödykkeet, päästöoikeudet, myytävissä olevat muut osakkeet ja muut aineettomat hyödykkeet.

** Myytäväksi luokittelu liittyy meneillään olevaan Corenson myyntiin – katso lisätietoja kohdasta Laadintaperiaatteet, sivu 16.

Rahoitus vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä (verrattuna vuoden 2014 toiseen neljännekseen)

Käyttämättömät luottolimiitit yhteensä pysyivät muuttumattomina 700 milj. eurossa. Rahavarat vähennettynä käytetyillä luottolimiiteillä pysyivät vahvana 1 518 milj. eurossa. Stora Ensolla on lisäksi käytettävissään erilaisia pitkäaikaisia rahoituslähteitä 1 050 (1 050) milj. euroon saakka. Nettovelka oli 3 459 milj. euroa, jossa on 123 milj. euron kasvu verrattuna edelliseen neljännekseen, mikä johtui pääasiassa dollarimääräisen (USD) nettovelan muunnosta.

Nettovelan suhde edellisten 12 kuukauden operatiiviseen EBITDAan oli 2,8 (2,8).

Velkaantumisaste 30.9.2014 oli 0,66 (0,66).

Rahavirta

Milj. euroa			Muutos %		Muutos %		Muutos %		2013
	7-9/14	7-9/13	7-9/13	4-6/14	4-6/14	1-9/14	1-9/13		
Operatiivinen EBITDA	333	319	4,4 %	326	2,1 %	961	830	15,8 %	1 090
Operatiivisen EBITDAn kertaluonteiset erät	18	-23	178,3 %	-111	116,2 %	-111	-117	5,1 %	37
Osakkuus- ja yhteisyritysten osinkotuotot	1	2	-50,0 %	17	-94,1 %	18	20	-10,0 %	38
Muut oikaisut	6	1	n/m	10	-40,0 %	22	-10	n/m	-178
Käyttöpääoman muutos	-101	48	n/m	46	n/m	-193	67	n/m	265
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	257	347	-25,9 %	288	-10,8 %	697	790	-11,8 %	1 252
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin	-229	-182	-25,8 %	-162	-41,4 %	-523	-524	0,2 %	-740
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	-	-1	100,0 %	-97	100,0 %	-97	-31	-212,9 %	-31
Rahavirta investointien jälkeen	28	164	-82,9 %	29	-3,4 %	77	235	-67,2 %	481

Rahavirta vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä

Vuoden 2014 kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen pysyi positiivisena ja oli 28 milj. euroa. Varastot kasvoivat 30 milj. euroa ja saamiset 10 milj. euroa. Velat vähenivät 35 milj. euroa. Aiemmin ilmoitettuihin uudelleenjärjestelyvarauksiin liittyvät maksut olivat 25 milj. euroa.

Investoinnit tammi–syyskuussa 2014

Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin vuoden 2014 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä olivat yhteensä 501 milj. euroa, joka on 121 % saman ajanjakson poistoista. Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin tehdyillä investoinneilla oli 523 milj. euron rahavirtavaikutus vuoden 2014 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä.

Tärkeimmät hankkeet vuoden 2014 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä olivat Montes del Platan sellutehdas Uruguayssa (110 milj. euroa) ja Stora Enso Guangxin integroitu sellu- ja kartonkihanke Kiinassa (170 milj. euroa).

Ennuste vuoden 2014 investoinneista ja poistoista*

Milj. euroa	Ennuste 2014
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	790–840
Poistot	550–560

*Investoinnit sisältävät noin 260 milj. euroa hankkeeseen Guangxissa Kiinassa.

Lyhyen aikavälin näkymät

Vuoden 2014 viimeisen neljänneksen liikevaihdon odotetaan olevan suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2014 kolmannen neljänneksen 2 514 milj. euroa. Operatiivisen liiketuloksen odotetaan jäävän jonkin verran pienemmäksi kuin vuoden 2014 kolmannen neljänneksen 210 milj. euroa Renewable Packaging ja Building and Living –divisioonien tavanomaisen kausivaihtelun takia.

SEGMENTIT VUODEN 2014 KOLMANNELLA NELJÄNNEKSELLÄ (verrattuna vuoden 2013 kolmanteen neljännekseen)

Segmenttien raportointijärjestys on muutettu vuoden 2014 kolmannelta neljänneksestä alkaen.

Renewable Packaging

Renewable Packaging tarjoaa uusiutuvia, kuitupohjaisia pakkausmateriaaleja ja innovatiivisia pakkausratkaisuja kuluttaja- ja teollisuuspakkauksiin. Renewable Packaging kattaa koko arvoketjun sellun tuotannosta pakkausmateriaalien ja pakkausten valmistukseen sekä kierrätykseen. Siihen sisältyy kolme liiketoimintayksikköä: Consumer Board, Packaging Solutions ja Packaging Asia.

Milj. euroa			Muutos % 7-9/14-		Muutos % 7-9/14-		Muutos % 1-9/14-		2013
	7-9/14	7-9/13	7-9/13	4-6/14	4-6/14	1-9/14	1-9/13		
Liikevaihto	851	829	2,7 %	849	0,2 %	2 523	2 484	1,6 %	3 272
Operatiivinen EBITDA	180	152	18,4 %	166	8,4 %	495	400	23,8 %	522
Operatiivinen EBITDA, %	21,2 %	18,3 %		19,6 %		19,6 %	16,1 %		16,0 %
Operatiivinen liike-tulos	130	100	30,0 %	114	14,0 %	336	245	37,1 %	318
% liikevaihdosta	15,3 %	12,1 %		13,4 %		13,3 %	9,9 %		9,7 %
Operatiivinen ROOC, %*	20,2 %	16,9 %		18,3 %		17,6 %	14,0 %		13,3 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	159	194	-18,0 %	139	14,4 %	398	369	7,9 %	515
Rahavirta investointien jälkeen	24	153	-84,3 %	73	-67,1 %	151	188	-19,7 %	275
Paperin ja kartongin toimitukset, 1 000 t	903	874	3,3 %	880	2,6 %	2 655	2 542	4,4 %	3 373
Paperin ja kartongin tuotantomäärät, 1 000 t	903	869	3,9 %	886	1,9 %	2 667	2 560	4,2 %	3 410
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	283	278	1,8 %	272	4,0 %	817	809	1,0 %	1 086
Aaltopahvin tuotantomäärät, milj. m ²	270	266	1,5 %	266	1,5 %	793	791	0,3 %	1 057

*Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liike-tulos/keskimääräinen sidottu pääoma.

- Liikevaihto kasvoi 2,7 %, mikä johtui suuremmista volyymeista erityisesti kuluttajapakkauskartongeissa sekä puunmyynnistä Guangxin puuviljelmiltä.
- Operatiivinen liike-tulos parani suurempien volyymien ja pienempien muuttuvien kustannusten ansiosta. Nämä johtuivat tuotannon tehokkuuden parantamisesta. Myyntihinnat paikallisissa valuutoissa olivat hieman korkeampia.
- Stora Enson integroitu projekti Guangxissa etenee suunnitelman mukaisesti. Tehdasalueen tasoitustyö on valtaosin valmis. Kuten aiemmin on ilmoitettu, kartonkikoneen odotetaan aloittavan tuotannon vuoden 2016 alussa.
- Suomessa sijaitsevan Varkauden tehtaan hienopaperikoneen muuntaminen ensikuituun pohjautuvaa aaltopahvin raaka-ainetta tuottavaksi etenee suunnitellusti ja tuotannon odotetaan käynnistyvän vuoden 2015 lopussa.
- Stora Enso on allekirjoittanut sopimuksen, jolla se myy Corenson liiketoiminnan Powerflute Oyj:lle tehostaakseen liiketoimintaansa ja muuttuakseen asiakaslähtöiseksi uusiutuvia materiaaleja tuottavaksi yritykseksi.
- Skoghallin ja Forsin tehtailla on huoltoseisokkeja viimeisen vuosineljänneksen aikana.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä 7-9/14 verrattuna		Hinta 7-9/14 verrattuna	
		7-9/13	4-6/14	7-9/13	4-6/14
Kuluttajapakkaus-kartonki	Eurooppa	Vakaa	Vakaa	Vakaa	Vakaa
Aaltopahvi-pakkaukset	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Vakaa	Vakaa

Biomaterials

Biomaterials tarjoaa mm. paperin, kartongin ja pehmopaperin valmistajille laajan valikoiman erilaisia sellulaatuja ja sivutuotteita. Kemiallinen sellu ja sen johdannaiset ovat erinomaisia raaka-aineita, jotka valmistetaan uusiutuvista luonnonvaroista kestäväällä tavalla. Biomaterials-segmenttiin kuuluvat kolme

pohjoismaista sellutehdasta sekä yhteisyritykset Veracel ja Montes del Plata puuviljelmiseen Etelä-Amerikassa.

Milj. euroa	7-9/14	7-9/13	Muutos %		Muutos %		Muutos %		2013
			7-9/14- 7-9/13	4-6/14	7-9/14- 4-6/14	1-9/14	1-9/13	1-9/14- 1-9/13	
Liikevaihto	284	239	18,8 %	243	16,9 %	790	767	3,0 %	1 033
Operatiivinen EBITDA	47	37	27,0 %	28	67,9 %	113	111	1,8 %	153
Operatiivinen EBITDA, %	16,5 %	15,5 %		11,5 %		14,3 %	14,5 %		14,8 %
Operatiivinen liike-tulos	24	17	41,2 %	10	140,0 %	55	53	3,8 %	77
% liikevaihdosta	8,5 %	7,1 %		4,1 %		7,0 %	6,9 %		7,5 %
Operatiivinen ROOC, %*	4,2 %	3,3 %		1,8 %		3,3 %	3,5 %		3,8 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	27	48	-43,8 %	61	-55,7 %	119	72	65,3 %	114
Rahavirta investointien jälkeen	-30	-33	9,1 %	-7	n/m	-68	-195	65,1 %	-231
Sellun toimitukset, 1 000 t	528	444	18,9 %	462	14,3 %	1 493	1 380	8,2 %	1 864

* Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liike-tulos/keskimääräinen sidottu pääoma.

** Vertailukausien tiedot on oikaistu. Lisätietoja löytyy kohdasta Laadintaperiaatteet sivulla 16.

- Liikevaihto kasvoi 18,8 % pääasiassa Montes del Platan tuotannon käynnistämisen ansiosta.
- Operatiivinen liike-tulos parantui suurempien volyymien ansiosta.
- Lisääntynyt innovaatiotoiminta nosti kiinteitä kustannuksia.
- Montes del Platan sellutehdas Uruguayssa käynnistyi kesäkuun alkupuolella ja ylösajo jatkuu, tosin hitaammin kuin aiemmin odotettiin. Stora Enson osuuden sen tuotannosta vuonna 2014 odotetaan olevan 245 000–275 000 tonnia eli 55 000–75 000 tonnia vähemmän kuin heinäkuussa oletettiin. Tämä johtuu tuotantoprosessissa ylösajon aikana tyypillisesti esiintyvistä epävakauksista.
- Syyskuussa Stora Enso ilmoitti uudesta investoinnista Yhdysvaltoihin rakennettavaan koe- ja markkinakehitystehtaaseen, jossa biomassasta erotellaan puhdistettuja sokereita, joita voidaan muuntaa erilaisiksi biokemikaaleiksi.
- Enocellin sellutehtaalla on huoltoseisokki viimeisen vuosineljänneksen aikana.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä 7-9/14 verrattuna 7-9/13	Kysyntä 7-9/14 verrattuna 4-6/14	Hinta 7-9/14 verrattuna 7-9/13	Hinta 7-9/14 verrattuna 4-6/14
Havusellu	Eurooppa	Hieman heikompi	Vakaa	Korkeampi	Vakaa
Lehtipuusellu	Eurooppa	Hieman vahvempi	Vakaa	Alhaisempi	Hieman alhaisempi

Building and Living

Building and Living tarjoaa puupohjaisia innovaatioita ja ratkaisuja arjen asumiseen ja elämiseen. Tuotevalikoima kattaa kaikki kaupunkirakentamisen osa-alueet runkorakenteista sisustukseen ja ympäristörakentamiseen. Jatkojalostettujen tuotteiden valikoima sisältää massiivipuisia elementtejä ja asuntomoduuleja, puukomponentteja ja pellettejä. Valikoiman täydentävät monipuoliset sahatavarat.

Milj. euroa			Muutos %		Muutos %		Muutos %		2013
	7-9/14	7-9/13	7-9/13	4-6/14	7-9/13	4-6/14	1-9/13	1-9/13	
Liikevaihto	429	460	-6,7 %	490	-12,4 %	1 364	1 401	-2,6 %	1 867
Operatiivinen EBITDA	30	33	-9,1 %	47	-36,2 %	107	85	25,9 %	115
Operatiivinen EBITDA, %	7,0 %	7,2 %		9,6 %		7,8 %	6,1 %		6,2 %
Operatiivinen liike-tulos	22	24	-8,3 %	37	-40,5 %	79	56	41,1 %	75
% liikevaihdosta	5,1 %	5,2 %		7,6 %		5,8 %	4,0 %		4,0 %
Operatiivinen ROOC, %*	16,0 %	17,7 %		27,1 %		20,1 %	13,6 %		13,9 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	52	42	23,8 %	6	n/m	53	82	-35,4 %	125
Rahavirta investointien jälkeen	48	37	29,7 %	3	n/m	43	67	-35,8 %	97
Toimitukset, 1 000 m ³	1 090	1 157	-5,8 %	1 221	-10,7 %	3 427	3 573	-4,1 %	4 776

*Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liike-tulos/keskimääräinen sidottu pääoma.

- Liikevaihto laski 6,7 %, mikä johtui pääasiassa pienemmistä volyymeista ja tuotejakauman vaikutuksesta, joka liittyi erityisesti Japanin markkinoihin.
- Operatiivinen liike-tulos laski hieman, mikä johtui pääosin pienemmistä volyymeista ja hieman alhaisemmista myyntihinnoista paikallisissa valuutoissa Japanin markkinoiden heikomman kysynnän vuoksi. Pienemmät kiinteät kustannukset kompensoivat laskua osittain.
- Murow'n sahaan liittyvä investointi etenee suunnitelman mukaisesti.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä 7-9/14 verrattuna 7-9/13	Kysyntä 7-9/14 verrattuna 4-6/14	Hinta 7-9/14 verrattuna 7-9/13	Hinta 7-9/14 verrattuna 4-6/14
Puutuotteet	Eurooppa	Heikompi	Vakaa	Hieman korkeampi	Vakaa

Printing and Reading

Printing and Reading tarjoaa vastuullisia uusiutuvaan materiaaliin pohjautuvia paperiratkaisuja painoviestinnän ja toimistojen tarpeisiin. Sen laaja valikoima palvelee muun muassa kustantajia, jälleenmyyjiä, painotaloja, tukkureita, paperinjalostajia ja toimistotarvikkeiden toimittajia. Printing and Reading valmistaa sanomalehtipaperia, kirjapaperia, superkalanteroitua paperia, päällystettyä paperia ja toimistopaperia.

Milj. euroa			Muutos %		Muutos %		Muutos %		2013
	7-9/14	7-9/13	7-9/13	4-6/14	7-9/13	4-6/14	1-9/13	1-9/13	
Liikevaihto	959	1 041	-7,9 %	970	-1,1 %	2 928	3 265	-10,3 %	4 319
Operatiivinen EBITDA	84	81	3,7 %	83	1,2 %	252	204	23,5 %	290
Operatiivinen EBITDA, %	8,8 %	7,8 %		8,6 %		8,6 %	6,2 %		6,7 %
Operatiivinen liike-tulos	33	13	153,8 %	36	-8,3 %	104	-2	n/m	34
% liikevaihdosta	3,4 %	1,2 %		3,7 %		3,6 %	-0,1 %		0,8 %
Operatiivinen ROOC, %*	6,7 %	1,9 %		7,1 %		6,9 %	-0,1 %		1,4 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	72	56	28,6 %	59	22,0 %	141	203	-30,5 %	382
Liiketoiminnan rahavirta suhteessa liikevaihtoon, %	7,5 %	5,4 %		6,1 %		4,8 %	6,2 %		8,8 %
Rahavirta investointien jälkeen	43	5	n/m	36	19,4 %	71	125	-43,2 %	248
Paperin toimitukset, 1 000 t	1 480	1 582	-6,4 %	1 483	-0,2 %	4 486	4 918	-8,8 %	6 525
Paperin tuotantomäärät, 1 000 t	1 476	1 600	-7,8 %	1 466	0,7 %	4 522	4 924	-8,2 %	6 501

*Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liike-tulos/keskimääräinen sidottu pääoma.

- Liikevaihto laski 7,9 %, mikä johtui pääasiassa rakenteellisesta laskusta paperin kysynnässä ja tuotantokapasiteetin sulkemisesta (Veitsiluodon tehtaan PK1 ja Corbehemin tehdas Ranskassa).
- Operatiivinen liike-tulos parani 20 milj. euroa pienempien poistojen ansiosta, jotka johtuivat vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä kirjatuista aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden

arvonalentumisista. Myyntihinnat paikallisissa valuutoissa laskivat. Muuttuvien ja kiinteiden kustannusten lasku kompensoi osittain tehtaiden sulkemisista johtuvia matalampia volyymeja.

- Uetersenin tehtaan ostaja vetäytyi lokakuussa kaupasta, koska kilpailuviranomainen aikoi kieltää sen. Osapuolet ovat sopineet purkavansa osakeostosopimuksen. Stora Enso harkitsee parhaillaan muita vaihtoehtoja.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä 7–9/14 verrattuna 7–9/13	Kysyntä 7–9/14 verrattuna 4–6/14	Hinta 7–9/14 verrattuna 7–9/13	Hinta 7–9/14 verrattuna 4–6/14
Paperi	Eurooppa	Hieman heikompi	Vakaa	Vakaa	Vakaa

Muut

Segmentti Muut käsittää pohjoismaiset metsäosakkuusrytykset, Stora Enson osakkuuden Pohjolan Voimassa, pohjoismaisten tehtaiden puunhankinnan sekä konsernin yhteiset palvelut ja hallinnon.

Milj. euroa	Muutos %		Muutos %		Muutos %		2013		
	7–9/14	7–9/13	7–9/14– 7–9/13	4–6/14	7–9/14– 4–6/14	1–9/14		1–9/13	
Liikevaihto	579	612	-5,4 %	654	-11,5 %	1 922	2 018	-4,8 %	2 690
Operatiivinen EBITDA	-8	16	-150,0 %	2	n/m	-6	30	-120,0 %	10
Operatiivinen EBITDA, %	-1,4 %	2,6 %		0,3 %		-0,3 %	1,5 %		0,4 %
Operatiivinen liike-tulos	1	30	-96,7 %	12	-91,7 %	27	74	-63,5 %	74
% liikevaihdosta	0,2 %	4,9 %		1,8 %		1,4 %	3,7 %		2,8 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	-53	7	n/m	23	n/m	-14	64	-121,9 %	116
Rahavirta investointien jälkeen	-57	2	n/m	-76	25,0 %	-120	50	n/m	92

- Operatiivinen liike-tulos heikkeni, mikä johtui Thiele Kaolinin myynnistä, Stora Enson sisäisen vakuutusyhtiön lakkauttamisesta ja puunhankinnan alhaisemmasta tuloksesta.

**MAAILMANLAAJUINEN VASTUULLISUUS VUODEN 2014 KOLMANNELLA
NELJÄNNEKSELLÄ (verrattuna vuoden 2013 kolmanteen neljännekseen)**

Stora Enson joka vuosineljänneksellä julkaistavan maailmanlaajuisen vastuullisuusraportoinnin tarkoitus on parantaa läpinäkyvyyttä ja korostaa sitä, miten vahvasti taloudelliset ja yhteiskuntavastuulliset tulokset liittyvät toisiinsa Stora Enson päivittäisessä toiminnassa.

**Ihmiset ja etiikka
Työsuojelu**

	7-9/14	4-6/14	2013	7-9/13	Tavoite	Tavoite saavutettava
Työtapaturmat (TRI) ,taajuus	14,1	11,0	14,0	13,0	<5,0	vuoden 2015 loppuun mennessä
Poissaoloon johtaneet tapaturmat (LTA), taajuus	6,0	4,3	6,0	5,5	<1,0	vuoden 2015 loppuun mennessä

TRI (Total recordable incident) taajuus = Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

LTA (Lost-time accident) taajuus = Poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

Ihmisoikeudet

Ihmisoikeusarviointit jatkuvat suunnitelmien mukaisesti ja 95 % niistä oli suoritettu kolmannen vuosineljänneksen loppuun mennessä. Arviointit kattavat kaikki tuotantoyksiköt, puunhankintatoiminnot, niiden hankintaketjuhallinnan sekä suhteet paikallisiin yhteisöihin. Lisätietoa on saatavilla osoitteessa:

<http://www.storaenso.com/rethink/responsibility/people-and-ethics/human-rights>.

Ihmisoikeusarviointi

	30.9.2014	30.6.2014	31.12.2013	30.9.2013	Tavoite	Tavoite saavutettava
Ihmisoikeusarviointien valmistumisaste, %	95 %	0 %	n/a	n/a	100 %	vuoden 2014 loppuun mennessä

Heinäkuussa ilmoitettu yhteistyö Pelastakaa Lapset -järjestön kanssa on aloitettu ja jatkuu edelleen. Yhteistyö edustaa osaa Stora Enson konserninlaajuista ihmisoikeusarviointia ja sitoutumista lasten oikeuksiin ja liiketoimintaperiaatteisiin, on aloitettu ja jatkuu edelleen. Siihen sisältyvät konsernin vastuullisuuspolitiikkaa ja -ohjeita koskevat katsaukset, jotta voidaan varmistaa, että ne ottavat asianmukaisesti huomioon lasten ja nuorten työntekijöiden oikeudet.

Koska lapsityövoiman käyttö Intiassa on yleistä, Pelastakaa Lapset arvioi Stora Enson Chennain tehtaan hankintaverkostossa tapahtuvia mahdollisia lasten oikeuksien rikkomuksia. Vuoden 2015 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä Pelastakaa Lapset tulee kartoittamaan tehtaan hankintaverkoston tärkeimmät sidosryhmät ja suorittamaan tilannearvion potentiaalisista lasten oikeuksien rikkomisesta. Arviointi keskittyy mahdollisten rikkomusten yleisyyteen ja perimmäisiin syihin, tarkastelee lainsäädännössä ja asiaan liittyvissä sääntelykehyksissä sekä asenteissa ja käytännöissä olevia aukkoja ja sitä, millä tavoin kaikki sidosryhmät yhdessä voivat taistella lasten oikeuksien rikkomista vastaan.

Muut asiat

Vuoden viimeisen neljänneksen puolella löydettiin perheidensä kanssa Guangxissa metsätyöalueella asuvia lapsia. Stora Enso miettii parasta vaihtoehtoa siirtotyöläisten perhetilanteen ratkaisemiseksi.

Vastuullinen hankinta

Uuden toimittajille suunnatun eettisen toimintaohjeen käyttöönotto, julkaistu 1.7.2014

Uusi eettinen toimintaohje vahvistaa toimittajille aikaisemmin laadittuja kestävyysvaatimuksia. Eettinen toimintaohje on kiinteä osa Stora Enson ja sen toimittajien välisiä sopimuksia. Kolmannen neljänneksen loppuun mennessä uusi eettinen toimintaohje kattoi 32 %* konsernin materiaalien ja palveluiden hankintamenoista.

Toimittajien eettinen toimintaohje

	30.9.2014	30.6.2014	31.12.2013	30.9.2013	Tavoite**	Tavoite saavutettava
% hankintakustannuksista ohjeistuksen piirissä	32 %*	n/a	94 %***	n/a	90 %	vuoden 2016 loppuun mennessä

*Konsernin toimittajat (muu kuin puu) hankintakustannuksilla mitattuna.

**Kaikki toimittajat, mukaan lukien puu.

***Konsernin vuonna 2013 voimassa olleet sopimukset (muu kuin puu), jotka kuuluivat aiempien toimittajiin sovellettujen kestävyysvaatimusten piiriin.

Lapsityövoiman vähentäminen Pakistanissa

Bulleh Shah Packaging osakkuusyritys, josta Stora Enso omistaa 35 %, suoritti vuosineljänneksen kuluessa 24 tarkastusta kotimaisten kuiduntoimittajiensa tiloissa. Kansainvälisen työjärjestön (ILO) määrittelyä noudattaen tarkastuksissa tunnistettiin yksi mahdollinen nuorta työntekijää koskeva tapaus maatalouden sivutuotteita toimittavan alihankkijan toiminnassa. Tapauksen totesi ulkoinen varmentaja SGS. Tapaus tulee vielä vahvistaa. Tarkastusten aikana ei löydetty tapauksia, jossa olisi ollut kyse lapsityövoimasta.

Bulleh Shah Packagingin suorat kotimaisen kuidun toimittajat*

	7–9/14	4–6/14	2013	7–9/13	Tavoite**	Tavoite saavutettava
Suorien kotimaisen kuidun toimittajien lukumäärä	130	130	n/a	n/a		vuoden 2014 loppuun mennessä
Tarkastuksen laajuus	79 %	62 %	n/a	n/a	100 %	
Tarkastusten kokonaismäärä	24	101	n/a	n/a		

*Suorat kotimaiset kuidun toimittajat sisältävät vanhojen aaltopahvipakkausten (OCC) suorat toimittajat ja maatalouden sivutuotteiden kuten vehnänojen suorat toimittajat.

**Koskee vanhojen aaltopahvipakkausten (OCC) suoria toimittajia.

Yhteistyön valmistelu maaseutualueilla jatkui yhteistyössä paikallishallinnon, kansalaisjärjestöjen ja organisaatioiden kanssa, joilla on samankaltaisia hankintaketjuja.

Stora Enso jatkaa niiden 640 lapsen tukemista, joiden havaittiin työskentelevän käytetyn kartongin (UCB) keräyksessä hankintaketjussa, jonka sopimukset purettiin huhtikuussa 2014. Koska oikeiden kumppaneiden ja käytännöllisten ratkaisujen löytäminen vie aikaa, tämä tukihanke on edennyt odotettua hitaammin. Neljänneksen loppuun mennessä 125 iältään 6–14-vuotiaista lasta oli jättänyt jätteenkeräyksen ja lajittelun käydäkseen koulua osana tätä tukihanketta. Stora Enso on sitoutunut mahdollistamaan sen, että kaikki päätyneen käytetyn kartongin (UCB) hankintaketjun yhteydessä tunnistetut lapset pääsevät kouluun vuoden 2015 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä.

Metsät ja maankäyttö

Maavuokrasopimusten korjaaminen Kiinan Guangxissa

Stora Enso vuokraa yhteensä 90 200 hehtaaria maata eri puolilla Guangxia. Näistä vuokratusta maista 36 % (37 %) on sosiaalisesti omistettua maata, joka on vuokrattu kyläyhteisöiltä ja kotitalouksilta. Kolmannes neljänneksen loppuun mennessä 58 %:ssa vuokrasopimuksista ei ollut sopimusoikeudellisia puutteita**.

Stora Enson Guangxissa vuokraamat, sosiaalisesti omistetut metsämaat

	30.9.2014	30.6.2014	31.12.2013	30.9.2013	Tavoite	Tavoite saavutettava
Vuokratut, sosiaalisesti omistetut metsämaat, ha	32 623	32 800	32 990	32 997		
Vuokratut alueet, joilla ei ole sopimusoikeudellisia puutteita, ha	15 320	15 200	14 366	13 800		
Vuokrasopimukset, joissa ei ole sopimusoikeudellisia puutteita, % kaikista sopimuksista	58 %	58 %	54 %	52 %	100 %	suunnitellun sellutehtaan käynnistykseen mennessä*

* Sellutehdasta koskeva lopullinen päätös tehdään kartonkitehtaan käynnistymisen jälkeen vuonna 2016.

** Sopimuksissa, joissa ei ole puutteita, maan omistusoikeus on selkeä tai ratkaistu, ja sopimusprosessi on todistettu lailliseksi, autenttiseksi ja voimassa olevaksi. Sopimusten korjausprosessiin kuuluu dokumentaation tutkiminen, kenttätutkimuksia, oikeudellinen ja toiminnallinen riskianalyysi, sidosryhmäkonsultaatioita, puuttuvan dokumentaation kerääminen ja uusien sopimusten tai sopimuskorjausten allekirjoittaminen suoraan kylä- tai talouksien kanssa, tai joissain tapauksissa sopimuksen päättäminen.

Yhteisen arvon tuottaminen Guangxissa, Kiinassa

Yhdessä Kemiran kanssa aloitetun vesihankkeen (Water Stewardship Project) kenttätöosuus on saatu valmiiksi. Kentällä tehtävä tekninen suunnittelu ja siihen liittyvät kannattavuustutkimukset pilottihankkeita varten ovat meneillään kylissä. Vesihanke koostuu kenttätöosuudesta, kylissä tehtävistä pilottiprojekteista, veden seurannasta ja vesiasioiden tutuksi tekemisestä Guangxissa. Hanke aloitettiin joulukuussa 2013 ja kestää vuoden 2015 loppuun saakka.

Kolmesta projektista yksi, kuljetuksen kehittämistä koskeva tutkimus, on keskeytetty toistaiseksi, jotta voimavarat voidaan keskittää metsäurakoitsijoiden kehitysprojektiin, jonka tavoitteena on kehittää valittujen urakoitsijoiden kilpailukykyä turvallisuuden, laadun ja metsätoimintojen tehokkuuden parantamiseksi.

Vuoropuhelu maattomien liikkeen kanssa Bahiassa, Brasiliassa

Stora Enson yhteinen toiminto Veracel Brasiliassa jatkaa vuoropuhelua kuuden eri maattomien liikkeen kanssa Bahiassa. Osana tätä vuoropuhelua aloitettiin vuonna 2012 kestävä kehityksen mukainen asutusaloite (Sustainable Settlement Initiative), jonka tarkoitus on tarjota viljelysmaata sekä teknistä ja koulutuksellista tukea satojen perheiden toimeentulon parantamiseksi. Aloite on Bahian osavaltiohallinnon tukema, ja sitä toteuttavat yhteistyössä alueen maattomien liikkeet, kansallinen maareformivirasto (INCRA) sekä Veracel. Veracel on varannut 16 500 hehtaaria maata asutuksia varten.

Vuoden 2014 kolmannen neljänneksen lopussa maattomien liikkeet asuttivat 2 223 (845) hehtaaria Veracelin maita, jotka eivät ole osa kestävä kehityksen asuttamisen aloitetta. Asuttu alue on kasvanut uusien kansalaisliike FETRAF:n (Federation of Family Agriculture Workers) asutusten myötä, kun liike on pyrkinyt pääsemään osaksi kestävä kehityksen mukaista asutusaloitetta. Alueiden haltuunotto takaisin yhtiölle käsitellään oikeudellisena prosessina.

Kestävä kehityksen mukaiseen asutusaloitteeseen kuulumattomien maattomien liikkeiden asuttamat alueet

	30.9.2014	30.6.2014	31.12.2013	30.9.2013
Veracelin omistamat muut alueet, joilla on maattomien liikkeiden asutuksia, ha	2 223	1 873	1 453	845

Ympäristö ja tehokkuus

15.10.2014 Stora Enso sisällytettiin viidentenä vuonna peräkkäin CDP:n (Carbon Disclosure Project) pohjoismaiseen indeksiin (Nordic Carbon Disclosure Leadership Index, CDLI) konsernin hiilipäästöjen raportoinnin ansiosta. Yhtiön raportteja CDP:lle arvioidaan enimmillään sadan pisteen perusteella ja Stora Enso saavutti maksimipistemäärän. Stora Enson tavoite on saavuttaa hiilidioksidipäästöissä 35 % vuoden 2006 viitetasoa alempi taso vuoden 2025 loppuun mennessä.

Stora Enso on mukana seuraavissa kestävyysindekseissä:

- Carbon Disclosure Leadership Index
- FTSE4 Good Index
- UN Global Compact 100 Stock Index
- STOXX Global ESG Leaders indices
- ECPI Ethical Indices
- OMX GES Sustainability Finland index
- Ethibel Investment Register
- Euronext Vigeo – Europe 120

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Keskeiset lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät liittyvät Euroopan taloudelliseen tilanteeseen ja Euroopan paperimarkkinoiden lisääntyvään epätasapainoon.

Energiaherkkyyssanalyysi: sähkön, lämmön, öljyn ja muiden fossiilisten polttoaineiden markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 13 milj. euron negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen suojausvaikutuksen jälkeen.

Puuraaka-aineen herkkyyssanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: puun hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 187 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen.

Sellun herkkyyssanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: sellun markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 95 milj. euron positiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen.

Kemikaalien ja täyteaineiden herkkyyssanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: kemikaalien ja täyteaineiden hintojen 10 %:n nousun välitön vaikutus operatiiviseen liiketulokseen olisi noin 59 milj. euroa negatiivinen.

Energian, puuraaka-aineen tai kemikaalien ja täyteaineiden hintojen laskun vaikutus olisi vastakkainen.

Valuuttakurssien herkkyyssanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: Yhdysvaltain dollarin arvon 10 %:n vahvistumisella suhteessa euroon olisi noin 103 milj. euron välitön positiivinen vaikutus vuotuisen operatiiviseen liiketulokseen. Ruotsin kruunun 10 %:n vahvistumisen vaikutus olisi 74 milj. euroa negatiivinen ja Englannin punnan 46 milj. euroa positiivinen. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen. Luvut ovat ennen suojausvaikutusta ja olettaen, että ainoastaan yksittäisessä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia.

Oikeudenkäynnit

Latinalainen Amerikka

Veracel

Fibria ja Stora Enso omistavat kumpikin 50 % Veracelista siten, että yhteisomistajuutta ohjataan osakassopimuksen avulla. Toukokuussa 2014 Fibria aloitti välimiesmenettelyn Stora Ensoa vastaan väittäen, että Stora Enso oli rikkonut osakassopimuksen tiettyjä määräyksiä. Fibria on ilmoittanut, että oikeustapauksessa on kysymys noin 50 milj. Yhdysvaltain dollarin (35 milj. euron) eduista. Stora Enso kiistää rikkoneensa sopimusta eikä hyväksy menetelmää, jolla oikeustapauksessa kyseessä olevat edut lasketaan. Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollisia varauksia tapauksen vuoksi.

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet laillisia. Lisäksi tuomari määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Yhtiölle määrättiin myös mahdollinen 20 milj. Brasilian realin (7 milj. euron) sakko. Veracel kiistää päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut toimivaltaisilta viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuin lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

Montes del Plata

Vuoden 2014 toisella neljänneksellä Celulosa y Energía Punta Pereira S.A:lle ("CEPP"), Stora Enson ja Araucón muodostamaan Montes del Plata -konserniin kuuluvalla yhteistoiminnolle, ilmoitettiin Andritz Pulp Technologies Punta Pereira S.A:n, Andritz AG:n tytäryhtiön, sitä vastaan aloittamasta välimiesmenettelystä, jossa vaadittiin 200 milj. euroa. Välimiesmenettelyssä on kysymys Punta Pereirassa Uruguayssa sijaitsevan Montes del Platan sellutehdashankkeen koneita ja laitteita koskevasta Andritzin toimitus-, rakennus-, asennus-, käyttöönotto- ja viimeistelysopimuksista. CEPP pitää Andritzin vaateita perusteettomina ja tulee esittämään välimiesoikeudelle oman 110 milj. Yhdysvaltain dollarin (80 milj. euron) vastakanteensa Andritzin tekemistä sopimusveloitteiden rikkomuksista. Montes del Plata tai Stora Enso eivät ole tehneet näistä vaateista kirjanpidollisia varauksia.

Oikeudenkäynnit Suomessa

Markkinaoikeus määräsi joulukuussa 2009 Stora Ensolle seuraamusmaksun kilpailulain rikkomisesta Suomen raakapuumarkkinoilla 1997–2004. Stora Enso ei valittanut päätöksestä. Metsähallitus käynnisti maaliskuussa 2011 oikeudenkäynnin Stora Ensoa, UPM:ää ja Metsä Groupia vastaan. Se vaatii korvauksia vahingoista, joiden väitetään syntyneen kilpailulain rikkomisesta. Kokonaiskorvausvaatimus kaikkia vastaajia vastaan on noin 160 milj. euroa ja liitännäisvaade Stora Ensoa vastaan noin 85 milj. euroa. Lisäksi jotkin suomalaiset kunnat ja yksityiset metsänomistajat ovat käynnistäneet vastaavanlaisia oikeusmenettelyitä. Kokonaiskorvausvaatimus kaikilta vastaajilta on noin 35 milj. euroa sekä liitännäisvaateet yksin Stora Ensoa

vastaan noin 10 milj. euroa. Stora Enso kiistää Metsähallituksen sekä muiden asianosaisten kärsineen minkäänlaisia vahinkoja ja puolustaa määrätietoisesti itseään. Maaliskuussa 2014 Helsingin käräjäoikeus hylkäsi 13 yksityisen metsänomistajan kanteet vanhentuneina. Kaikki kantajat valittivat päätöksestä. Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollisia varauksia kyseisten kanteiden vuoksi.

Kemijärven sellutehdas suljettiin pysyvästi vuonna 2008. Tuomioistuinkäsittelyn jälkeen korkein hallinto-oikeus antoi elokuussa 2013 päätöksensä Kemijärven lopetetun sellutehtaan ympäristölupaan liittyvästä esikäsittelyn jäteveden jälkilammikosta. Tuomioistuin määräsi Stora Enson puhdistamaan suurimman osan pohjalietteestä, palautti asian paikallisen aluehallintoviraston käsittelyyn sekä määräsi Stora Enson toimittamaan vuoden 2014 loppuun mennessä uuden selvityksen siitä, miten suurin osa Kemijärven tehtaan jälkilammikon pohjalietteestä poistetaan. Aluehallintovirasto määrättiin myös arvioimaan Stora Ensolle koituvia kustannuksia saataviin ympäristöhyötyihin nähden siinä tapauksessa, että aluehallintovirasto velvoittaa Stora Enson poistamaan pohjalietteen. Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollisia varauksia tapauksen vuoksi.

Kolmannen neljänneksen tapahtumat

Västmanlandissa Keski-Ruotsissa oli elokuussa tuhoisa metsäpalo. Palaneesta lähes 14 000 hehtaaria metsää 1 700 hehtaaria on Bergvik Skogin omistuksessa. Stora Enso omistaa Bergvik Skogista 49 %. Stora Enson Ruotsin puunhankinnan alihankkija oli alueella tekemässä maan valmistelutöitä ja ilmoitti palosta hätäkeskukselle. Poliisi tutkii palon syytymissyitä. Stora Enso tukee poliisin tutkimuksia kaikin tavoin.

Muutokset organisaatorakenteessa

Printing and Living -divisioona jaettiin syyskuussa kahdeksi divisioonaksi: Printing and Reading sekä Building and Living. Global Identity -toiminto jaettiin kahteen kokonaisuuteen: Global Communications ja Global Responsibility.

Muutokset konsernin johdossa

Karl-Henrik Sundström aloitti toimitusjohtajana 1.8.2014.

Stora Enson konsernin johtokuntaan (GLT) nimitettiin 1.9.2014 alkaen neljä uutta jäsentä. Kati ter Horst nimitettiin Printing and Reading -divisioonan johtajaksi. Jari Suominen jatkoi Building and Living -liiketoiminnan johtamista nyt erillisen Building and Living -divisioonan johtajana. Ulrika Lilja nimitettiin viestintäjohtajaksi. Terhi Koipijärvi nimitettiin väliaikaisesti konsernin yritysvaluuttajohtajaksi ja johtokunnan jäseneksi.

Juha Vanhainen, joka on energia-, logistiikka-, tietojärjestelmäpalveluiden ja Suomen sekä Ruotsin puunhankinnan johtaja ja johtokunnan jäsen, siirtyy suomalaisen elintarvikeyrityksen Apetit Oyj:n toimitusjohtajaksi ja jättää tehtävänsä Stora Ensossa 15.3.2015.

Osakepääoma

30.9.2014 Stora Enson liikkeeseen laskettuja A-sarjan osakkeita oli 177 056 204 kappaletta ja R-sarjan osakkeita 611 563 783 kappaletta. Yhtiön omistuksessa ei ollut A- tai R-sarjan osakkeita.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Stora Enso ilmoitti 14.10.2014 Johanna Hagelbergin nimityksestä hankintatoimen johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi 1.11.2014 alkaen.

Stora Enso ilmoitti 15.10.2014 nimitystoimikunnan nimityksestä. Nimitystoimikunnan kokoonpano on seuraava: Gunnar Brock (Stora Enson hallituksen puheenjohtaja), Juha Rantanen (Stora Enson hallituksen varapuheenjohtaja), Pekka Ala-Pietilä (Solidiumin hallituksen puheenjohtaja) ja Marcus Wallenberg (Foundation Asset Managementin hallituksen puheenjohtaja). Pekka Ala-Pietilä on nimitystoimikunnan puheenjohtaja.

Tämä tiedote on laadittu suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Jos eri kieliversioiden välillä on eroja, englanninkielinen versio pätee. Tätä katsausta ei ole tilintarkastettu.

Helsingissä 22. lokakuuta 2014
Stora Enso Oyj
Hallitus

OSAVUOSIKATSAUS

Laadintaperiaatteet

Tämä tilintarkastamaton osavuositarkastus on laadittu osavuositarkastuksia koskevan IAS 34 -standardin ja konsernin vuoden 2013 tilinpäätöksen laskentaperiaatteiden mukaisesti.

IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin muutosten vaikutukset

Stora Enso ryhtyi soveltamaan uusia IFRS 10: *Konsernitilinpäätös*, IFRS 11: *Yhteisjärjestelyt* ja IFRS 12: *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* -standardeja 1.1.2014 alkaen.

- IFRS 10: *Konsernitilinpäätös* sisältää konsernitilinpäätöksen valmisteluun ja esittämiseen liittyviä periaatteita tapauksissa, joissa yhteisö hallitsee yhtä tai useampaa muuta yhteisöä. Standardi antaa lisäohjeita yhteisön mahdollisen määräysvallan määrittelyyn etenkin haasteellisissa tapauksissa.
- IFRS 11: *Yhteisjärjestelyt* määrittelee yhteisjärjestelyjen luokittelun peruseriaatteet, joiden mukaan järjestelyä arvioidaan sen osapuolten oikeuksien ja velvoitteiden kannalta, ja nämä oikeudet ja velvollisuudet määräävät järjestelyn kirjanpidollisen käsittelyn.
- IFRS 12: *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* edellyttää sellaisten tietojen esittämistä, joiden avulla tilinpäätöksen käyttäjät voivat arvioida osuuksien luonteen ja niihin liittyvät riskit sekä osuuksien vaikutukset yhteisön taloudelliseen tilanteeseen, tulokseen ja rahavirtoihin.

Muutokset vaikuttavat Montes del Platan ja Veracelin kirjanpidolliseen käsittelyyn. Niitä käsitellään nyt yhteisinä toimintoina, ja siksi Stora Enson 50 prosentin omistusosuus kirjataan konsernitilinpäätökseen suhteellisella rivi riviltä -menetelmällä. Stora Enso hallitsee Montes del Plataa yhdessä kumppaninsa Araucon kanssa ja Veracelia yhdessä kumppaninsa Fibrian kanssa. Stora Enson tulkinnan mukaan sopimusjärjestelyt kummassakin yhteisössä toiminnossa tuottavat kumppaneille keskeisen toiminnan vuosituoantoon liittyvät oikeudet ja velvoitteet ja olennaisilta osiltaan kaikki yhteisten toimintojen taloudelliset edut. Aiemmin nämä kaksi kokonaisuutta on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmällä.

Stora Enson 50 prosentin Montes del Platan ja Veracelin omistusosuuden suhteellisella rivi riviltä -konsolidoinnilla ei ole vaikutusta julkaistuihin operatiiviseen liiketulokseen, tulokseen, pääomaan tai osakekohtaiseen tulokseen. Suhteellinen rivi riviltä -konsolidointi vaikuttaa kaikkiin konsernitilinpäätöksen pääasiallisiin laskelmiin. Vaikutukset on tiivistetty alla:

- Operatiivisen EBITDAn kasvu
- Aineellisten hyödykkeiden, biologisten hyödykkeiden ja nettovelan kasvu
- Osakkuus- ja yhteisyritysosuuksien lasku
- Investointien kasvu ja osakkuus- ja yhteisyrityksiin tehtyjen oman pääoman ehtoisten sijoitusten lasku.

Vertailutiedot on oikaistu uuden IFRS 11 -standardin mukaisesti ja esitetty taulukoissa. Oikaistut vertailutiedot esitettiin kokonaisuudessaan 19.3.2014 julkaistussa lehdistötiedotteessa. Lisäksi konserni on muuttanut rahavirtalaskelman esitystapaa siten, että se kuvastaa rahavirtojen liikkeitä entistä paremmin. Seuraavaan taulukkoon on koottu IFRS 11:n oikaisun vaikutukset.

Milj. euroa	Oikaistu		Muutos		Kuten julkaistu	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Liikevaihto	10 563	10 837	19	22	10 544	10 815
Operatiivinen EBITDA	1 090	1 154	46	60	1 044	1 094
Operatiivinen liiketulos	578	630	-	-	578	630
Liiketulos (IFRS)	50	716	16	15	34	701
Katsauskauden tulos	-71	490	-	-	-71	490
Investoinnit	760	1 012	335	456	425	556
Poistot ja arvonalentumiset ilman kertaluonteisia eriä	603	623	39	40	564	583
Operatiivinen ROCE, %	6,5 %	6,9 %	-0,6	-0,4	7,1 %	7,3 %
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-1,3 %	8,3 %	-	-	-1,3 %	8,3 %
Velkaantumisaste	0,61	0,58	0,14	0,10	0,47	0,48
Nettovelka/edellisten 12 kuukauden operatiivinen EBITDA	2,9	2,9	0,6	0,4	2,3	2,5
Omavaraisuusaste, %	39,2 %	41,0 %	-2,1	-1,8	41,3 %	42,8 %
Pääomarakenne						
Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	6 824	7 520	1 590	1 498	5 234	6 022
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	1 013	941	-948	-1 024	1 961	1 965
Käyttöpääoma, netto	1 179	1 526	94	66	1 085	1 460
Pitkäaikaiset korottomat erät, netto	-466	-551	33	60	-499	-611
Sidottu pääoma yhteensä	8 550	9 436	769	600	7 781	8 836
Verovelat, netto	-86	-237	-12	-20	-74	-217
Sijoitettu pääoma	8 464	9 199	757	580	7 707	8 619
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	5 213	5 770	-	-	5 213	5 770
Määräysvallattomien omistajien osuus	60	92	-	-	60	92
Korolliset nettovelat	3 191	3 337	757	580	2 434	2 757
Rahoitus yhteensä	8 464	9 199	757	580	7 707	8 619

Muut standardimuutokset 1.1.2014 lähtien:

- IAS 27: *Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös* on julkaistu uudelleen. Sen aiemmin sisältämiä konsernitilinpäätöstä koskevia vaatimuksia on tarkistettu, ja ne esitetään standardissa IFRS 10: *Konsernitilinpäätös*.
- IAS 28: *Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä* korvaa aiemman standardin (Sijoitukset osakkuusyrityksiin). Muutokset perustuvat uuteen standardiin IFRS 11: *Yhteisjärjestelyt*.
- IAS 36: *Omaisuserien arvonalentuminen*. Muutoksella selvennetään muiden kuin rahoitusvarojen arvostukseen liittyviä liitetietovaatimuksia. Selvennyksellä voi olla vähäisiä vaikutuksia Stora Enson esittämiin liitetietoihin.
- IAS 39: *Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen*. Muutoksella täsmennetään, että eräiden ehtojen vallitessa suojauslaskentaa ei tarvitse lopettaa, vaikka suojaava johdannainen uusitaan. Muutoksella ei ole konsernin kannalta vaikutusta.

Kaikki tämän osavuosisikatsauksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu.

Virdia Inc. -yrityksen osto

Stora Enso osti vuoden 2014 toisella neljänneksellä 100 % yhdysvaltalaisen Virdian osakkeista. Virdia on johtava kehittäjä erotteluteknologioissa, joilla biomassasta saadaan puhdistettuja sokereita ja ligniiniä. Virdian osto tukee Stora Enson Biomaterials-divisioonan visiota tulla merkittäväksi biokemian ja biomateriaalien toimijaksi. Teknologian avulla biomassasta saadaan eroteltua entistä tehokkaammin erilaisia arvokkaita kemiallisia jakeita, mikä mahdollistaa kustannustehokkaiden uusiutuvien ratkaisujen kehittämisen tunnistettuihin markkinalähtöisiin tarpeisiin.

Käteismaksu oli 17 milj. euroa, ja kauppaan liittyy yhteensä 21 milj. euron suuruisia mahdollisia lisämaksuja, jos tietyt tekniset ja kaupalliset välitavoitteet saavutetaan vuoteen 2017 mennessä. Arvioitujen lisämaksujen käypä arvo on noin 15 milj. euroa. Virdian vaikutuksen Stora Enson vuoden 2014 liikevaihtoon ja tuottoon odotetaan olevan vähäinen.

Hankitun omaisuuden, velkojen ja liikearvon käyvät arvot 30.9.2014 on määritetty alustavasti ennen hankittujen omaisuuserien ja velkojen käyvän arvon tarkastelun loppuun saattamista, joka suoritetaan yhdistämisen jälkeen.

Milj. euroa	
Käteiskauppahinta	17
Ehdollisen kauppahinnan käypä arvo	15
Hankitut omaisuuserät yhteensä	20
Hankitut velat yhteensä	16
Alustava liikearvo	28

Corenson myynti

Stora Enso allekirjoitti 30.9.2014 sopimuksen, jolla se myy Corenson liiketoiminnan suomalaiselle pakkausmateriaaliyritykselle Powerflute Oyj:lle. Kauppa odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä, mikäli tavanomaiset kaupan ehdot täyttyvät. Corenso on maailman johtavia integroitua hylsyjen ja korkealaatuisen hylsykartongin valmistajia. Yrityksellä on 920 työntekijää kymmenessä maassa Euroopassa, Aasiassa ja Pohjois-Amerikassa. Sen pääkonttori sijaitsee Lahdessa. Corenso on osa Stora Enson Renewable Packaging -divisioonaa. Corenson myynti on luonteva askel liiketoiminnan tehostamisessa ja Stora Enson muutoksessa asiakaslähtöiseksi, arvoa tuottavaksi uusiutuvien materiaalien yritykseksi kasvumarkkinoilla.

Corenson liiketoiminta arvostettiin 30.9.2014 kirjanpitoarvoon. Corenson liiketoimintaan liittyvien varojen ja velkojen luokittelu myytävänä oleviksi ei johtanut arvonalentumiskirjauksiin. Käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla oli kirjanpitoarvoa suurempi.

Milj. euroa	30.9.2014
Pitkäaikaiset varat	49
Vaihto-omaisuus	20
Saamiset	32
Rahavarat	10
Varat	111
Pitkäaikaiset velat	1
Lyhytaikaiset velat	27
Velat yhteensä	28
Nettovarat	83

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma*

* Vertailukausien tiedot on oikaistu. Lisätietoja kohdassa Laadintaperiaatteet sivulla 16.

Milj. euroa	7-9/14	7-9/13	4-6/14	1-9/14	1-9/13	2013
Liikevaihto	2 514	2 553	2 579	7 661	7 951	10 563
Liiketoiminnan muut tuotot	36	30	52	121	106	140
Materiaalit ja palvelut	-1 516	-1 585	-1 618	-4 707	-5 062	-6 550
Toimituskulut ja komissiot	-239	-237	-231	-707	-747	-982
Henkilöstökulut	-324	-314	-367	-1 052	-1 041	-1 390
Liiketoiminnan muut kulut	-127	-149	-203	-474	-503	-644
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	1	15	20	71	53	102
Poistot ja arvonalentumiset	-130	-157	-147	-418	-497	-1 189
Liiketulos	215	156	85	495	260	50
Nettorahoituserät	-71	-53	-46	-182	-168	-239
Tulos ennen veroja	144	103	39	313	92	-189
Tuloverot	-21	-19	-38	-89	-3	118
Katsauskauden tulos	123	84	1	224	89	-71
Katsauskauden tuloksen jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajille	124	82	1	224	84	-53
Määräysvallattomille omistajille	-1	2	-	-	5	-18
	123	84	1	224	89	-71
Osakekohtainen tulos						
Laimentamaton tulos/osake, euroa	0,15	0,11	0,00	0,28	0,11	-0,07
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,15	0,11	0,00	0,28	0,11	-0,07

Konsernin laaja tuloslaskelma*

* Vertailukausien tiedot on oikaistu. Lisätietoja kohdassa Laadintaperiaatteet sivulla 16.

Milj. euroa	7-9/14	7-9/13	4-6/14	1-9/14	1-9/13	2013
Katsauskauden tulos	123	84	1	224	89	-71
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset tappiot ja voitot	-2	-2	-1	-3	-2	74
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, jota ei siirretä tulosvaikutteiseksi	-	-	-	-	-1	-1
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi	3	1	-	3	1	-27
	1	-1	-1	-	-2	46
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi						
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, joka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	-4	1	-6	-13	12	13
Oman pääoman nettoinvestointien valuuttamuunnon muutokset	85	-32	15	96	-129	-227
Määräysvallattomien omistajien osuuden valuuttamuunnon muutokset	6	-3	1	7	-4	-6
Nettosijoitusten suojaukset	-1	-8	10	14	6	23
Valuutta- ja hyödykesuojaukset	-36	7	-5	-50	-21	-26
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-28	69	37	-3	-107	-101
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	6	1	-3	3	3	2
	28	35	49	54	-240	-322
Laaja tulos yhteensä	152	118	49	278	-153	-347
Laajan tuloksen jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajille	147	119	48	271	-154	-323
Määräysvallattomille omistajille	5	-1	1	7	1	-24
	152	118	49	278	-153	-347

Lyhennetty konsernin tase*

* Vertailukausien tiedot on oikaistu. Lisätietoja kohdassa Laadintaperiaatteet sivulla 16.

Milj. euroa		30.9.2014	31.12.2013	30.9.2013	1.1.2013
Varat					
Pitkäaikaiset varat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ja liikearvo	O	5 944	5 808	6 332	6 565
Biologiset hyödykkeet	O	696	634	454	474
Päästöoikeudet	O	31	21	18	30
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	O	1 065	1 013	1 003	941
Myytavissä olevat: korolliset	I	26	10	10	96
Myytavissä olevat: korottomat	O	340	361	355	451
Pitkäaikaiset lainasaamiset	I	62	80	79	134
Laskennalliset verosaamiset	T	208	229	165	143
Muut pitkäaikaiset varat	O	89	63	70	85
		8 461	8 219	8 486	8 919
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	O	1 444	1 445	1 515	1 510
Versaamiset	T	9	13	14	18
Korottomat saamiset	O	1 621	1 555	1 676	1 714
Korolliset saamiset	I	66	147	137	211
Rahavarat	I	1 523	2 073	2 121	1 921
		4 663	5 233	5 463	5 374
Myytävänä olevien pitkäaikaisten omaisuuserien varat		111	-	-	-
Varat yhteensä		13 235	13 452	13 949	14 293
Oma pääoma ja velat					
Emoyhtiön omistajille		5 241	5 213	5 381	5 770
Määräysvallattomille omistajille		171	60	86	92
Oma pääoma yhteensä		5 412	5 273	5 467	5 862
Pitkäaikaiset velat					
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät varaukset	O	398	378	465	480
Muut varaukset	O	190	127	124	145
Laskennalliset verovelat	T	310	312	331	358
Korollinen pitkäaikainen velka	I	3 872	4 201	4 374	4 799
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	O	43	24	15	11
		4 813	5 042	5 309	5 793
Lyhytaikaiset velat					
Korollisten velkojen lyhennyserät	I	584	544	640	202
Korolliset velat	I	680	756	768	698
Lyhytaikaiset korottomat velat	O	1 662	1 821	1 721	1 698
Verovelat	T	56	16	44	40
		2 982	3 137	3 173	2 638
Myytävänä olevien pitkäaikaisten omaisuuserien velat		28	-	-	-
Velat yhteensä		7 823	8 179	8 482	8 431
Oma pääoma ja velat yhteensä		13 235	13 452	13 949	14 293

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät sidottuun pääomaan.

I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.

T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät nettoverovelkaan.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma*

Milj. euroa	1-9/14	1-9/13
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	495	260
Suojaustulos laajasta tuloksesta	-1	-
Ei-kassavaikutteisten erien oikaisut	395	463
Nettokäyttöpääoman muutos	-193	67
Liiketoiminnan rahavirta	696	790
Maksetut nettorahoituserät	-148	-134
Maksetut tuloverot, netto	-22	-33
Liiketoiminnan nettorahavirta	526	623
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten ja liiketoiminnan hankinta, vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-16	-
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	-97	-31
Myytavissä olevien sijoitusten hankinta	-	-9
Tuotot osakkuus- ja yhteisyritysten osakkeiden myynnistä	61	-
Tuotot myytävissä olevien sijoitusten myynnistä	-	43
Tuotot aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä	8	87
Investoinnit	-523	-524
Pitkäaikaisten saamisten tuotot, netto	35	107
Investointien nettorahavirta	-532	-327
Rahoituksen rahavirta		
Uusien pitkäaikaisten lainojen nostot	154	223
Pitkäaikaisten lainojen maksut	-552	-152
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-43	94
Maksetut osingot	-237	-237
Tytäryritysosuuskien myynti määräysvallattomille omistajille	28	-
Määräysvallattomien omistajien oman pääoman ehtoiset sijoitukset vähennettynä osingoilla	69	-6
Omien osakkeiden osto**	-4	-
Rahoituksen nettorahavirta	-585	-78
Rahavarojen nettomuutos	-591	218
Nettorahavarat myytävänä olevien pitkäaikaisten omaisuuserien varoissa	-10	-
Muuntoerot	58	-16
Nettorahavarat katsauskauden alussa	2 061	1 917
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	1 518	2 119
Rahavarat katsauskauden lopussa	1 523	2 121
Käytössä olevat luottolimiitit katsauskauden lopussa	-5	-2
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	1 518	2 119

Hankinnat

Rahavarat vähennettynä luottolimiitillä	1	-
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	19	-
Käyttöpääoma	-2	-
Versaamiset ja verovelat	-6	-
Korolliset velat ja saamiset	-8	-
Hankitun omaisuuden käypä arvo	4	-
Liikearvo (alustava vuodelle 2014)	28	-
Yritysosot yhteensä	32	-
Vähennettynä hankittujen yritysten rahavaroilla	-1	-
Nettokauppahinta	31	-
Kauppahinnan käteisosa vähennettynä hankituilla rahavaroilla	16	-
Ehdollinen kauppahinta	15	-
Nettokauppahinta	31	-
Myynti		
Rahavarat	1	-

Myytyjen yritysten nettovarot	1	-
Myyntihinta yhteensä	1	-
Kauppahinnan käteisosa	1	-
Myyntihinta yhteensä	1	-

* Vertailukausien tiedot on oikaistu. Lisätietoja kohdassa Laadintaperiaatteet sivulla 16.

** Konsernin osakepalkkio-ohjelmaa varten ostetut omat osakkeet. Konsernilla ei ollut omia osakkeita syyskuun lopussa.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, liikearvo, biologiset hyödykkeet ja muut aineettomat hyödykkeet

Milj. euroa	1-9/14	1-9/13	2013
Avaava tase 1.1.	6 442	7 039	7 039
Tytäryritysten hankinta	47	-	1
Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	455	447	710
Lisäykset biologisiin hyödykkeisiin	46	35	50
Biologisten hyödykkeiden korjuu	-26	-12	-20
Vähennykset	-5	-74	-80
Tytäryritysten myynti	-	-	-2
Poistot ja arvonalentumiset	-418	-497	-1 189
Myytäväinä olevien pitkäaikaisten omaisuuserien varat	-41	-	-
Biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostus	-9	-7	185
Muuntoero ja muut	149	-145	-252
Tasearvo yhteensä	6 640	6 786	6 442

Korolliset lainat

Milj. euroa	30.9.2014	31.12.2013	30.9.2013
Joukkovelkakirjalainat	2 884	3 177	3 284
Lainat rahoituslaitoksilta	1 418	1 398	1 412
Rahoitusleasingvastuut	73	77	96
Muut pitkäaikaiset lainat	81	93	222
Pitkäaikainen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	4 456	4 745	5 014
Lyhytaikaiset lainat	429	510	541
Korkovelat	81	93	88
Johdannaisvelat	165	141	137
Käytössä olevat luottolimiitit	5	12	2
Korolliset velat yhteensä	5 136	5 501	5 782

Milj. euroa	1-9/14	2013	1-9/13
Avaava tase 1.1.	5 501	5 699	5 699
Pitkäaikaisten lainojen nostot	154	239	223
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-552	-377	-152
Lyhytaikaisten lainojen ja korkovelan muutos	-93	101	127
Johdannaisvelkojen muutos	24	-51	-55
Muuntoero ja muut	102	-110	-60
Korolliset velat yhteensä	5 136	5 501	5 782

Laskelma oman pääoman muutoksista*

Milj. euroa	Käyvän arvon rahasto												Yhteensä
	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto ja vararahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Vaiheittaisen hankinnan uudelleen-arvostuksen ylijäämä	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Valuutta- ja hyödyke-suojaukset	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteisyrityksissä	Kertyneet muuntoerot ja nettoinvestointien suojaukset	Kertyneet voitot-varat	Jakautuminen emoyhtiön omistajille	Määräysvallattomien omistajien osuus	
Oma pääoma 31.12.2012	1 342	77	633	-10	4	362	12	-34	-10	3 394	5 770	92	5 862
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84	84	5	89
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	-107	-21	11	-123	-2	-242	-4	-246
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	1	4	-	-2	1	4	-	4
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	-106	-17	11	-125	83	-154	1	-153
Maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-237	-237	-7	-244
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Määräysvallattomien omistajien transaktiot osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden mitätöiminen	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-10	-	-	-
Oma pääoma 30.9.2013	1 342	77	633	-	4	256	-5	-23	-135	3 232	5 381	86	5 467
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-137	-137	-23	-160
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	6	-5	1	-81	76	-3	-2	-5
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	-	1	-	-2	-28	-29	-	-29
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	6	-4	1	-83	-89	-169	-25	-194
Vähennykset	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Oma pääoma 31.12.2013	1 342	77	633	-	4	262	-9	-22	-218	3 144	5 213	60	5 273
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	224	224	-	224
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	-3	-50	-13	110	-3	41	7	48
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	-4	10	-	-3	3	6	-	6
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	-7	-40	-13	107	224	271	7	278
Maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-237	-237	-4	-241
Yritysosotot ja -myynnit	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-15	-	103	103
Tappio määräysvallattomien omistajien osuuden ostosta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-5	-5	5	-
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	-	-	-	-4	-	-	-	-	-	-	-4	-	-4
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-1	3	-	3
Oma pääoma 30.9.2014	1 342	77	633	-	4	255	-49	-20	-111	3 110	5 241	171	5 412

* Vertailukausien tiedot on oikaistu. Lisätietoja kohdassa Laadintaperiaatteet sivulla 16.

Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Milj. euroa	30.9.2014	31.12.2013	30.9.2013
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Kiinnitykset	4	18	6
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vakuudet			
Takaukset	18	18	18
Muiden puolesta annetut vakuudet			
Takaukset	5	5	5
Muut omat vastuut			
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n aikana	86	71	66
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n jälkeen	824	510	535
Muut vastuut	6	5	5
Yhteensä	943	627	635
Kiinnitykset	4	18	6
Takaukset	23	23	23
Vuokrasopimusvastuut	910	581	601
Muut vastuut	6	5	5
Yhteensä	943	627	635

Pääomasitoumukset

Konsernin suorat investointisopimukset ilman yritysostoja olivat 280 milj. euroa (verrattuna 187 milj. euroon 30.9.2013 ja 142 milj. euroon 31.12.2013). Nämä sisältävät konsernin osuuden yhteistoimintojen suorista investointisopimuksista.

Liikevaihto segmenteittäin

Milj. euroa	7-9/14	4-6/14	1-3/14	2013	10-12/13	7-9/13	4-6/13	1-3/13
Renewable Packaging	851	849	823	3 272	788	829	835	820
Biomaterials	284	243	263	1 033	266	239	266	262
Building and Living	429	490	445	1 867	466	460	500	441
Printing and Reading	959	970	999	4 319	1 054	1 041	1 101	1 123
Muut	579	654	689	2 690	672	612	685	721
Segmenttien välinen liikevaihto	-588	-627	-651	-2 618	-634	-628	-661	-695
Yhteensä	2 514	2 579	2 568	10 563	2 612	2 553	2 726	2 672

Operatiivinen liiketulos segmenteittäin

Milj. euroa	7-9/14	4-6/14	1-3/14	2013	10-12/13	7-9/13	4-6/13	1-3/13
Renewable Packaging	130	114	92	318	73	100	77	68
Biomaterials	24	10	21	77	24	17	14	22
Building and Living	22	37	20	75	19	24	28	4
Printing and Reading	33	36	35	34	36	13	-17	2
Muut	1	12	14	74	-	30	22	22
Operatiivinen liiketulos	210	209	182	578	152	184	124	118
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät*	-23	-18	-11	11	30	-5	-8	-6
Kertaluonteiset erät	28	-106	24	-539	-392	-23	-33	-91
Liiketulos (IFRS)	215	85	195	50	-210	156	83	21
Nettorahoituserät	-71	-46	-65	-239	-71	-53	-59	-56
Tulos ennen veroja	144	39	130	-189	-281	103	24	-35
Tuloverot	-21	-38	-30	118	121	-19	-3	19
Katsauskauden tulos	123	1	100	-71	-160	84	21	-16

* Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät, synteettiset optiot netotettuina toteutuneilla ja avoimilla suojauksilla, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä.

Kertaluonteiset erät segmenteittäin

Milj. euroa	7-9/14	4-6/14	1-3/14	2013	10-12/13	7-9/13	4-6/13	1-3/13
Renewable Packaging	-	-	-	120	144	-28	4	-
Biomaterials	-	-	-	2	-8	-1	11	-
Building and Living	-	-	-13	-7	-	-	-	-7
Printing and Reading	28	-115	-7	-644	-538	8	-30	-84
Muut	-	9	44	-10	10	-2	-18	-
Liiketuloksen kertaluonteiset erät	28	-106	24	-539	-392	-23	-33	-91
Verojen kertaluonteiset erät	-	1	6	145	114	3	9	19
Katsauskauden tuloksen kertaluonteiset erät	28	-105	30	-394	-278	-20	-24	-72

Katsauskauden tuloksen kertaluonteiset erät, jotka kohdistuvat:

Emoyhtiön omistajille	28	-105	30	-369	-253	-20	-24	-72
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-25	-25	-	-	-
	28	-105	30	-394	-278	-20	-24	-72

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät* segmenteittäin

Milj. euroa	7-9/14	4-6/14	1-3/14	2013	10-12/13	7-9/13	4-6/13	1-3/13
Renewable Packaging	-4	-	1	-1	-	-1	-	-
Biomaterials	-2	-2	-3	5	13	-4	-2	-2
Building and Living	-	-	-1	-	-	-	-	-
Printing and Reading	-	1	-2	2	3	-1	-	-
Muut	-17	-17	-6	5	14	1	-6	-4
Liiketuloksen käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	-23	-18	-11	11	30	-5	-8	-6

* Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät, synteettiset optiot netotettuina toteutuneilla ja avoimilla suojauksilla, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä.

Liiketulos segmenteittäin

Milj. euroa	7-9/14	4-6/14	1-3/14	2013	10-12/13	7-9/13	4-6/13	1-3/13
Renewable Packaging	126	114	93	437	217	71	81	68
Biomaterials	22	8	18	84	29	12	23	20
Building and Living	22	37	6	68	19	24	28	-3
Printing and Reading	61	-78	26	-608	-499	20	-47	-82
Muut	-16	4	52	69	24	29	-2	18
Liiketulos (IFRS)	215	85	195	50	-210	156	83	21
Nettorahoituserät	-71	-46	-65	-239	-71	-53	-59	-56
Tulos ennen veroja	144	39	130	-189	-281	103	24	-35
Tuloverot	-21	-38	-30	118	121	-19	-3	19
Katsauskauden tulos	123	1	100	-71	-160	84	21	-16

Euron vaihtokurssit

1 euro on	Päätöskurssi		Keskikurssi	
	30.9.2014	31.12.2013	30.9.2014	31.12.2013
SEK	9,1465	8,8591	9,0378	8,6505
USD	1,2583	1,3791	1,3554	1,3281
GBP	0,7773	0,8337	0,8122	0,8493

Transaktioriski ja päävaluuttojen suojaukset 30.9.2014

Milj. euroa	USD	SEK	GBP
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta	1 030	-740	460
Transaktioriskin suojaukset 30.9.2014	-480	390	-230
Suojausprosentti 30.9.2014 seuraaville 12 kuukaudelle	47 %	53 %	50 %

Lisäksi on 30 milj. euron arvosta Yhdysvaltain dollarin suojauksia seuraaville 13–15 kuukaudelle.

Valuuttakurssimuutosten vaikutus operatiiviseen liikutulokseen

Operatiivinen liikutulos: Valuuttakurssivaikutus, 10 % vahvistuminen	Milj. euroa
USD	103
SEK	-74
GBP	46

Herkkyyks perustuu liiketoiminnan nettorahavirtaan seuraavien 12 kuukauden aikana. Laskelmassa ei ole huomioitu valuuttasuojauksia ja siinä oletetaan, että ainoastaan yksittäisissä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Stora Enso määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostustekniikoittain seuraavan hierarkian mukaisesti:

Taso 1: identtisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla

Taso 2: muut tekniikat, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti

Taso 3: tekniikat, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin.

Arvostustekniikat on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksessä.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 30.9.2014

Milj. euroa	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	366	366	366
Pitkäaikaiset lainasaamiset	62	-	-	-	62	65
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	1 321	-	-	-	1 321	1 321
Korolliset saamiset	7	38	21	-	66	66
Lyhytaikaiset investoinnit ja rahavarat	1 523	-	-	-	1 523	1 523
Kirjanpitoarvo	2 913	38	21	366	3 338	3 341

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvarat jaksotettuun hankintameno	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvelat					
Korollinen pitkäaikainen velka	-	6	3 866	3 872	4 085
Korollisten velkojen lyhennyserät	-	-	584	584	584
Korolliset velat	92	73	510	675	675
Ostovelat ja muut korottomat velat	15	-	1 255	1 270	1 270
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	5	5	5
Kirjanpitoarvo	107	79	6 220	6 406	6 619

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvaroihin kuuluvat johdannaiset	-	59	-	59
Myytävissä olevat rahoitusvarat	26	-	340	366
Rahoitusvelkoihin kuuluvat johdannaiset	-	171	-	171
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	15	15

**Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella:
31.12.2013**

Milj. euroa	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	371	371	371
Pitkäaikaiset lainasaamiset	80	-	-	-	80	82
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	1 260	2	-	-	1 262	1 262
Korolliset saamiset	31	83	33	-	147	147
Lyhytaikaiset investoinnit ja rahavarat	2 073	-	-	-	2 073	2 073
Kirjanpitoarvo	3 444	85	33	371	3 933	3 935

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenoon	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvelat					
Korollinen pitkäaikainen velka	-	4	4 197	4 201	4 400
Korollisten velkojen lyhennyserät	-	-	544	544	544
Korolliset velat	101	39	604	744	744
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	1 371	1 371	1 371
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	12	12	12
Kirjanpitoarvo	101	43	6 728	6 872	7 071

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvaroihin kuuluvat johdannaiset	-	118	-	118
Myytävissä olevat rahoitusvarat	10	-	361	371
Rahoitusvelkoihin kuuluvat johdannaiset	-	144	-	144

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen täsmäytys: 30.9.2014

Milj. euroa	Noteeraamat- tomat osakkeet	Noteeraamat- tomat korolliset arvopaperit	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2014	361	-	361
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat tappiot	-20	-	-20
Vähennykset	-1	-	-1
Tasearvo 30.9.2014	340	-	340

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen täsmäytys: 31.12.2013

Milj. euroa	Noteeraamat- tomat osakkeet	Noteeraamat- tomat korolliset arvopaperit	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2013	451	90	541
Aktivoidut korot	-	9	9
Tuloslaskelmaan kirjatut voitot/tappiot	1	2	3
Tuloslaskelmaan siirretyt muiden laajan tuloksen erien voitot	-	-7	-7
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat tappiot	-97	-	-97
Lisäykset	9	-	9
Vähennykset	-3	-94	-97
Tasearvo 31.12.2013	361	-	361

Noteeraamattomat osakkeet

Noteeraamattomat osakkeet koostuvat pääasiassa PVO-osakkeista, joiden arvostusmenetelmä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksessä. Arvostus on herkin sähkön hinnan ja diskonttauskoron muutoksille.

Arvostusmallissa käytetty 3,93 %:n diskonttauskorko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa +/- 5 %:n muutos sähkön hinnassa merkitsisi +95 milj. euron tai -54 milj. euron muutosta arvostuksessa. +/- 1 %:n muutos diskonttokorossa merkitsisi -30 milj. euron tai +169 milj. euron muutosta arvostuksessa.

Stora Enson osakkeet

Vaihtomäärä

	Helsinki		Tukholma	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Heinäkuu	83 197	52 693 642	192 543	11 780 472
Elokuu	89 804	53 495 199	103 977	18 550 421
Syyskuu	120 275	58 667 228	105 867	14 954 739
Yhteensä	293 276	164 856 069	402 387	45 285 632

Päätöskurssi

	Helsinki, EUR		Tukholma, SEK	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Heinäkuu	6,84	6,74	63,00	62,25
Elokuu	6,58	6,63	60,60	60,65
Syyskuu	6,53	6,61	59,45	60,10

Osakkeiden lukumäärä keskimäärin

Miljoonaa	7–9/14	7–9/13	4–6/14	1–9/14	1–9/13	2013
Kausittainen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen, laimennettu	789,5	788,6	789,5	789,1	788,6	788,6

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Sijoitetun pääoman operatiivinen tuotto, operatiivinen ROCE (%)	100 x $\frac{\text{Operatiivinen liike-tulos}}{\text{Sijoitettu pääoma}^{1)2)}$
Sidotun pääoman operatiivinen tuotto, operatiivinen ROOC (%)	100 x $\frac{\text{Operatiivinen liike-tulos}}{\text{Sidottu pääoma}^{1)2)}$
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	100 x $\frac{\text{Tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma yhteensä}^2)}$
Korolliset nettovelat	Korolliset velat – korolliset saamiset
Velkaantumisaste	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}^3)}$
Tulos/osake (EPS)	$\frac{\text{Katsauskauden tulos}^3)}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Operatiivinen liike-tulos	Segmenttien liike-tulos ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuus osakkuus- ja yhteisyritystensä liike-tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia.
Operatiivinen EBITDA	Liike-tulos ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, kertaluonteisia eriä ja käyvän arvon muutoksia
Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Operatiivinen EBITDA}}$
Edelliset 12 kuukautta	Raportointipäivää edeltävät 12 kuukautta
Työtaturmien määrä (TRI)	Lääketeollista hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti
Poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä (LTA)	Poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä milj. työtuntia kohti

¹⁾ Sijoitettu pääoma = sidottu pääoma – nettoverovelka

²⁾ Katsauskauden keskiarvo

³⁾ Jakautuminen emoyhtiön omistajille

Lisätietoja:

Seppo Parvi, talousjohtaja, puh. 02046 21205

Ulla Paajanen-Sainio, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 02046 21242

Hanne Karrinaho, talousviestintäjohtaja, puh. +358 2046 21446

Stora Enson viimeisen neljänneksen ja koko vuoden 2014 tulos julkistetaan 4.2.2015.

Stora Enso on paperi-, biomateriaali-, puutuote- ja pakkausteollisuuden maailmanlaajuinen edelläkävijä – rethinker. Kyseenalaistamme toimintaamme ja ajatteluamme ja haemme jatkuvasti uutta tarjotaksemme asiakkaillemme innovatiivisia, uusiutuviin materiaaleihin perustuvia ratkaisuja. Stora Enson palveluksessa on maailmanlaajuisesti noin 29 000 ihmistä, ja sen liikevaihto vuonna 2013 oli 10,6 miljardia euroa. Stora Enson osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä (STEAV, STERV) ja Tukholmassa (STE A, STE R). Lisäksi Stora Enson ADR-todistuksilla (SEOAY) käydään Yhdysvalloissa kauppaa OTC-listalla International OTCQX:ssa.

Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuottavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisulla ”uskoo”, ”olettaa”, ”odottaa”, ”ennustaa” tai muilla vastaavilla ilmaisulla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja Yhdysvaltain vuoden 1995 arvopapereita koskevien oikeudenkäyntien uudistamisesta annetun lain (The United States Private Securities Litigation Reform Act of 1995) tarkoittamalla tavalla. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niistä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muuan muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut.

www.storaenso.com

www.storaenso.com/investors

STORA ENSO OYJ